

Homenatge a Emili Huguet del Villar (Granollers, 1871 - Rabat, 1951)

Jordi Martí Henneberg
Universitat de Lleida

Per iniciativa conjunta de tres Societats filials de l'Institut d'Estudis Catalans: Catalana de Geografia, Catalana d'Història de la Ciència i la Tècnica així com la Institució Catalana d'Història Natural, es va organitzar el passat 11 de desembre de 2001 un acte-homenatge a la figura del geògraf i naturalista Emili Huguet Serratacó, conegut com Huguet del Villar. El caràcter polifacètic del personatge i la seva dedicació exitosa a diferents camps del saber exigien la participació de diverses entitats de l'Institut d'Estudis Catalans, com així va ser. L'acte fou presidit i presentat pel professor Francesc Nadal i hi participaren, a més del sotasignat, el doctor Santos Casado, de la Universitat Autònoma de Madrid, i Jaume Porta, de la Universitat de Lleida.

En una primera part es passà revista a la seva contribució al camp de la geografia. De fet, la seva primera i tal volta única feina estable l'exercí com a professor de geografia i història, a l'Argentina. És en aquell país on ha deixat petjada en aquest camp i tota una línia de seguidors que mereixen l'atenció actual de diversos historiadors de la geografia. Per contra, a Espanya, les seves idees positivistes xocaren amb la línia majoritària, molt influïda per la geografia regional francesa. Enric Lluch el va considerar encertadament l'introductor de Ratzel a Espanya i el plantejament teòric i aplicat dels seus treballs en geografia mereix una atenció superior a la que se li ha dispensat. Huguet del Villar és més conegut com a botànic i edafòleg però cal tenir en compte que la seva concepció àmplia de la geografia, que integrava la física i humana, va orientar els seus treballs com a naturalista.

En concret el doctor Santos Casado, va situar Huguet com a pioner de l'ecologia a Espanya a partir del relat de les influències que va rebre, el seu sistema d'idees i les aportacions realitzades. Casado, bon coneixedor de la història de l'ecologia, destacà molt en especial el seu article «Avance geobotánico sobre la pretendida estepa central de España», publicat a la revista *Ibérica* el 1925, on demostrà per primer cop els canvis radicals ocorreguts en el paisatge peninsular. I tot això com a *outsider* de la ciència establerta, al marge d'un món acadèmic que no li oferí estabilitat però que ell només buscà en comptades ocasions.

Posteriorment, el catedràtic d'edafologia de la Universitat de Lleida, Jaume Porta, recordà Carlos Roquero com la persona que valorava i difonia l'obra d'Huguet del Villar a l'Escola Superior d'Agrònoms de Madrid. En aquest àmbit tampoc no va obtenir el reconeixement dels seus col·legues però sí, de forma clara, a nivell internacional. El doctor Porta va recordar el fet que la solidesa dels seus treballs es fonamenten en els seus coneixements en química, que utilitzava en sentit molt aplicat a la geobotànica i l'edafologia.

La seva relació internacional de col·laboració l'establí principalment amb de Sigmond fins la II Guerra Mundial. A partir d'aquell moment les xarxes de comunicació s'havien trastocat i, en la seva condició d'exiliat, es va haver de refugiar al Magrib. Abans d'això, però, en plena Guerra Civil, va aconseguir que es publicués el primer mapa detallat, tot i a petita escala, de la Península Ibèrica, que acompanya una altra obra fonamental, «Los suelos de la Península Luso-Ibérica» (1937), edició bilingüe que va traduir un altre edafòleg eminent, l'anglès G.W. Robinson. El professor Porta destacà el fet que Robinson, tot i no estar d'acord amb algunes afirmacions i orientacions d'Huguet, considera l'obra prou rellevant per dedicar un esforç considerable a la seva traducció i edició. El més polèmic és la proposta de classificació de sòls, que combat el principi de zonalitat o en funció del color i defensa l'atenció a la seva formació i trets interns com a referent. Així s'acosta novament a l'escola americana de C.F. Marbut, com ja ho havia fet en el cas de la geografia botànica. Huguet predica amb l'exemple una classificació basada en l'identificació de seqüències i horitzons. Sempre segons Porta, la seva classificació es posa en relació amb la vida vegetal que han de mantenir. Per això valora la presència de sals solubles i calç, la naturalesa de l'humus, els col·loides minerals, i pels mateixos motius n'exclou el guix. Tot i que la classificació d'Huguet no s'hagi seguit exactament, s'han mantingut els seus principis, que continuen vigents, així com l'exemple que ha deixat d'honestat i treball incansable.